

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 28 januari 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om årligt understöd åt vaktmästaren vid riksbankens sedeltryckeri J. V. Andersson.

I en till bankoutskottet avlåten, den 30 december 1925 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville hos riksdagen utverka ett årligt understöd åt vaktmästaren vid riksbankens sedeltryckeri *John Viktor Andersson*; och hava *fullmäktige* härom anfört följande:

»Vaktmästaren vid riksbankens sedeltryckeri *John Viktor Andersson*, vilken är född den 27 november 1870 och år 1888 anställdes vid sedeltryckeriet, har sedan den 16 januari 1925 vårdats för sinnessjukdom å Stockholms hospital. Enligt vad som framgår av företett utdrag av Stockholms rådhusrätts protokoll för den 20 sistlidna oktober, har *Andersson* på grund av nämnda sjukdom ansetts vara ur stånd att vårda sig och sin egendom; och har på grund härav rådhusrätten förklarad honom omyndig. Av ett i nämnda protokoll intaget läkarbetyg framgår vidare, att *Anderssons* sjukdom är av den beskaffenhet, att han för all framtid synes kräva vård å hospital. Han kan således icke vidare beräknas komma att återupptaga sitt arbete vid tryckeriet. Med hänsyn till hans långa tjänstgöringstid — omkring 26 år — synes det vara skäligt, att *Andersson*, som de senaste åren från sedeltryckeriet haft en inkomst av omkring 6,000 kronor om året, under sin återstående livstid av riksbankens medel beredes något årligt understöd. Beträffande storleken av detta vilja fullmäktige meddela, att kostnaden för *Anderssons* vård å hospitalet utgör 2 kronor 65 öre om dagen eller 967 kronor 25 öre om året. Från ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm äger *Andersson*, som uppnått en ålder av 55 år, från och med ingången av år 1926 uppbära en årlig livränta av i runt tal 590 kronor, vilken livränta åstadkommits genom årliga gemensamma inbetalningar av sedeltryckeriet och *Andersson*. För att kostnaderna för hospitalvården skola kunna av *Andersson* själv bestridas, erfordras alltså ytterligare omkring 400 kronor om året, och synes riksbanken böra bidra med ett till nyssnämnda summa avrundat understödsbelopp, vilket torde böra utgå från och med den dag *Anderssons* anställning vid sedeltryckeriet upphör.

Fullmäktige få alltså hemställa, att bankoutskottet ville hos riksdagen åt *Andersson* utverka ett årligt understöd å 400 kronor, att utgå av bankens medel från och med den dag hans anställning vid sedeltryckeriet upphör.»

Utskottet. Av ovanintagna skrivelse jämte tillgängliga handlingar i övrigt inhämtas, att *Andersson*, vilken är född den 27 november 1870, vid 18 års ålder

erhållit anställning vid sedeltryckeriet och därvid antagits av dåvarande entreprenören av tryckeriet. Ehuru riksbanken, som först år 1918 under egen drift övertog tryckeriet, icke åtagit sig någon förpliktelse med avseende å familjepensionering av arbetspersonalen därstädes, har riksdagen likväl vid särskilda tillfällen, på framställning av fullmäktige, beviljat pensioner eller understöd åt arbetare vid tryckeriet eller efterlevande till avlidna arbetare, varvid framhållits, att hänsyn syntes böra tagas till den tid vederbörande utfört arbete för riksbankens räkning, även om de icke hela denna tid direkt tillhört riksbankens arbetspersonal.

Vaktmästaren Andersson har, om också icke direkt längre än från år 1918, utfört arbete för riksbankens räkning under en tid av omkring 36 år. Sedan den 16 januari 1925 vårdas han på grund av sinnesjukdom på hospital och är sålunda urståndsatt att vårda sig och sin egendom. Hans sjukdom synes ock vara av den beskaffenhet, att han för all framtid kräver hospitalsvård, och han kan följaktligen icke vidare antagas komma att återupptaga sitt arbete vid tryckeriet. Under sådana förhållanden anser utskottet i likhet med fullmäktige, att något årligt understöd av riksbankens medel bör beredas honom under hans återstående livstid. Enligt vad fullmäktige meddelat, äger Andersson, räknat från och med ingången av detta år, från ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm uppbära en livränta av i runt tal 590 kronor om året. I avseende å detta livräntebelopp har utskottet inhämtat, att under en lång följd av år för beredande av livränta åt tryckeripersonalen från och med det år vederbörande fyllde 56 år tryckeriet till ränte- och kapitalförsäkringsanstalten för varje person från och med det år, under vilket han fyllt 20 år, till och med det år, under vilket han uppnått 55 levnadsår, inbetalt viss årlig avgift, vartill personalen själv bidragit med en tredjedel. Med dessa inbetalningar har den ifrågavarande livräntan beräknats komma att uppgå till omkring 1,000 kronor. Då med bestämmelsen om årliga inbetalningar från början torde hava avsetts att åstadkomma en livränta till nyssnämnda belopp, har utskottet, i överensstämmelse med vad som skedde år 1924 beträffande arbetaren vid sedeltryckeriet K. F. Brodd, ansett skäligt föreslå, att det årliga understödet till Andersson bestämmes till 1,000 kronor, däri dock bör inräknas vad han äger uppbära från förenämnda försäkringsanstalt. I likhet med övriga personer, vilka erhålla pensioner eller understöd av riksbankens medel, torde även Andersson böra tillerkännas dyrtidstillägg å det årliga understöd, som han i händelse av bifall till framställningen skulle komma att uppbära från riksbanken. Däremot synes något pensionstillägg icke böra ifrågakomma.

Understödet torde böra beviljas att utgå av riksbankens medel från och med den dag Anderssons anställning vid sedeltryckeriet upphör.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må medgiva, att vaktmästaren vid riksbankens sedeltryckeri John Viktor Andersson må från och med den dag hans anställning därstädes upphör under sin återstående livstid av riksbankens medel erhålla ett årligt understöd till sådant belopp, att detsamma jämte vad han äger uppbära från ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm uppgår till ettusen kronor, dock utan rätt för honom att därå åtnjuta pensionstillägg.

Stockholm den 28 januari 1926.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Lindley, Pettersson* i Olovstorp, *Dalberg, Enhörning, Johansson* i Friggeråker, *Bondeson, Berge* och *Abrahamsson*; samt
av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Winkler, Bäcklund, Lovén, Ryberg, Svensson* i Betingetorp, *Höglund* och *Wikström*.
